

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJOS
STRATEGINIŲ POKYČIŲ VALDYMO GRUPĖS PATARĖJO
EDVARDO MAKŠECKO

KOMANDIRUOTĖS ATASKAITA

2019-11-28 Nr. 3PR-139
Vilnius

1. **Komandiruotės tikslas:** dalyvauti NATO Bendrame sveikatos, žemės ūkio ir maisto (JHAFG) grupės posėdyje.
2. **Komandiruotės trukmė:** 2019 m. lapkričio 21-22 d.(2 dienos)
3. **Komandiruotės vieta:** Briuselis (Belgija).
4. **Komandiruotės finansavimas:** komandiruotės išlaidos apmokamos iš Žemės ūkio ministerijos lėšų.
5. **Delegacijos sudėtis:** Strateginių pokyčių valdymo grupės patarėjas Edvardas Makšeckas.
6. **Atlikto darbo komandiruotėje rezultatai:**

Sajungininkų atstovų susitikimas NATO HQ, lapkričio 21 d. 14 val.

- I. Sveikinimas / įžanginės pastabos
- II. Su JHAFD susijusi naujausia informacija (Riboto naudojimo).
Pirmininkaujanti paminėjo šiuos svarbiausius klausimus:
  - Šiomet NATO sukanka 70 metų, ši data plačiai minima
  - Gruodžio 3-4 d. numatomas NATO viršūnių susitikimas.
  - Gruodžio 17 d. organizuojami kursai „Crisis management orientation course“, NATO būstinėje. Šalių atstovams, nedalyvavusiems šiuose kursuose, rekomenduojama dalyvauti.
  - Gruodžio 18 d. organizuojama įžanginė sesija deleguotiems NATO ekspertams.
  - 2020 m. kovo 6 d. planuojamas NATO Resilience simpoziumas.
  - 2020 m. balandį planuojama JHAFD darbo grupė.
  - 2020 m. 6-8 gegužės planuojama AFD darbo grupė.
  - Rengiamos planavimo gairės nacionalinėms valdžios institucijoms švelninti nustatytas rizikas (planuojama paskelbti 2020 m. birželio mėn.).
- III. Planavimo ir peržiūrų ciklas

Pažymėta, kad Jungtinė sveikatos, maisto ir žemės ūkio grupė nuo 2020 sausio 1 d. bus padalinta į dvi atskiras Sveikatos ir Maisto ir žemės ūkio grupes. Atkreiptinas dėmesys, kad Maisto ir žemės ūkio grupės korespondencija bus žymima referenciniu Nr. AC-25.

- IV. Tiekimo saugumo priemonių planavimas.
Akcentuota užsienio investicijų keliama rizika, bei rizikų susietumo aspektai. Šalys pasikeitė informacija apie prevencines priemones. Nurodyti atitinkami referenciniai dokumentai (STANAGs).
- V. Civilinis-karinis bendradarbiavimas. Civilinė parama
Šalys pasikeitė informacija. Sutarta į grupės posėdį įtraukti karinių struktūrų atstovus siekiant glaudesnio bendradarbiavimo ir koordinavimo. Nurodyti atitinkami referenciniai dokumentai (STANAGs).
- VI. NATO gynybos planavimo procesas
2020 metais planuojama parengti Visuomenės pasirengimo civilinei gynybai ataskaitą. Pristatytos pagrindinės įžvalgos iš NATO šalių narių užpildyto klausimyno apžvalgos. Diskusijų su NATO ekspertais valstybėse sąjungininkėse įžvalgos.
- VII. NATO krizių valdymo pajėgumai
Pristatyta JHAFG civilinių ekspertų būseną ir esamos laisvos vietos. Kvietimas deleguojamiems ekspertams bus atnaujintas 2020 m. Šalys sąjungininkės raginamos teikti ekspertus į laisvas vietas pagal sritis (ekspertų pozicijų sąrašas pateikiamas).

Pabaiga

Sąjungininkų ir kviestų Suomijos, Švedijos ir Norvegijos atstovų susitikimas NATO HQ, lapkričio 22 d. 10 val.

- I. Sveikinimas / įžanginės pastabos
- II. Atsparios žemės ūkio ir maisto tarnybos/ištekliai
  - A) Kibernetinės grėsmės maisto ir vandens sektoriams/ištekliais. Pristatyti Šveicarijos ir JAV gerosios praktikos pavyzdžiai. Pasidalinta valstybių pozicijomis dėl grėsmių, pažeidžiamumo ir prevencinių veiksmų. Nurodyti atitinkami referenciniai dokumentai (STANAGs).
  - B) Maisto ir vandens tiekimo saugumo priemonių užtikrinimo gairių atnaujinimas

Maisto ir vandens saugumo priemonių planavime svarbūs regioniniai aspektai. Šiuo metu išskirti keturi regionai: Juodosios, Viduržemio, Baltijos jūrų ir Šiaurės Atlanto. Jiems nustatomi baziniai reikalavimai, ypač daug dėmesio skiriama kariniam – civiliniam bendradarbiavimui, bendravimui tarp partnerių, bendroms krizių valdymo pratyboms. 2020 m. birželio mėn. planuojam pateikti ataskaitą apie visuomenės pasirengimą krizinėms situacijoms. Nurodyti atitinkami referenciniai dokumentai (STANAGs).

C) Tiekimo saugumo priemonių planavimas

Akcentuota užsienio investicijų keliama rizika, bei rizikų susietumo aspektai. Šalys pasikeitė informacija apie prevencines priemones.

Suomijos atstovas pristatė vykdomą trišalį projektą apie tarpusavyje priklausomų tiekimo sektorių tyrimą. 2018 m. nutarta stiprinti Skandinavijos šalių bendradarbiavimą ir pradėti bendrą projektą. Projektą baigti planuojama 2020 m., apima komunikacijos, finansų infrastruktūros, farmacijos, maisto, vandens, transporto sektorius. Šalyse vienodas supratimas apie bendradarbiavimo poreikį, todėl nėra problemos dėl informacijos gavimo. Suomijos maisto sektorius mažiau priklausomas nuo importo, negu pavyzdžiui Švedijos ar Norvegijos (pusė maisto importuojama). Grėsmės - daugiausia tarpsektorinės. Tarp Skandinavijos šalių pasirašyti susitarimai dėl produktų tiekimo kritiniais atvejais, taip pat koordinuojami ir kitų klausimų sprendimo būdai, pvz. sausros atveju įvyko visų šalių bendras susitikimas, kuriame nuspręsta atlikti studiją ir parengti rekomendacijas, kaip elgtis kitu panašiu atveju.

Pabaiga

Edvardas Makšeckas

2019-01-28

V. Žostautienė
2019 01 28
Virginija Žostautienė